

Projekt

Wójta Gminy Miedźno z dnia 21.05.2026 r.

**UCHWAŁA NR ___/2026
RADY GMINY MIEDŹNO**

z dnia ..... 2026 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) w związku z art. 4¹ ust. 1,2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 z późn.zm.) oraz art.10 ust.1, ust.2, ust.2a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.)
Rada Gminy Miedźno,

uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII W GMINIE MIEDŹNO
NA LATA 2026-2029**

Spis treści

WSTĘP.....	2
Podstawy prawne Programu.....	3
Diagnoza sytuacji w Gminie Miedźno	6
Charakterystyka demograficzna i społeczna Gminy Miedźno.....	6
Dostępność napojów alkoholowych na terenie Gminy Miedźno.....	9
Diagnoza zagrożeń społecznych związanych z uzależnieniami na terenie Gminy Miedźno ..	12
Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności interwencyjnej i profilaktycznej	19
Stan bezpieczeństwa na terenie gminy.....	25
Cele i zadania Programu	27
Przewidywane efekty realizacji Programu.....	34
Realizatorzy zadań w ramach Programu.....	35
Finansowanie Programu.....	36
Monitorowanie realizacji Programu.....	37
Warunki realizacji Programu.....	38
Spis wykresów i tabeli	41
Źródła publikacji	41

WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miedźno na lata 2026–2029 stanowi podstawowy dokument strategiczny określający kierunki działań samorządu gminnego w zakresie zapobiegania i ograniczania negatywnych skutków spożywania alkoholu oraz używania substancji psychoaktywnych. Program jest odpowiedzią na potrzeby lokalnej społeczności

oraz na wyzwania społeczne, zdrowotne i wychowawcze związane z uzależnieniami i zachowaniami ryzykownymi.

Realizacja zadań ujętych w Programie ma na celu ochronę zdrowia mieszkańców Gminy Miedźno, w szczególności dzieci i młodzieży, poprawę jakości życia rodzin, wzmacnianie postaw prozdrowotnych oraz zwiększenie bezpieczeństwa publicznego. Program zakłada podejmowanie skoordynowanych działań profilaktycznych, edukacyjnych, terapeutycznych i wspierających, realizowanych we współpracy z instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi, placówkami oświatowymi, służbami oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz mieszkańców gminy.

Niniejszy dokument został opracowany z uwzględnieniem diagnozy lokalnych potrzeb i problemów społecznych; w oparciu o obowiązujące przepisy prawa (m.in. ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii) oraz rekomendacje krajowe i międzynarodowe dotyczące działań profilaktycznych.

Program na lata 2026–2029 stanowi kontynuację dotychczasowych działań gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, jednocześnie wprowadzając rozwiązania odpowiadające na zmieniające się potrzeby mieszkańców oraz nowe zagrożenia społeczne. Jego realizacja ma charakter długofalowy i opiera się na zasadzie partnerstwa, odpowiedzialności społecznej oraz efektywnego wykorzystania dostępnych zasobów.

Program ma charakter operacyjny, określa zasady, zadania, realizatorów oraz sposoby finansowania działań, które będą prowadzone na terenie gminy w danym roku. Realizacja Programu ma przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa i spójności społecznej, poprawy jakości życia mieszkańców oraz budowania środowiska sprzyjającego zdrowiu i prawidłowemu rozwojowi dzieci i młodzieży.

Podstawy prawne Programu

Kształt i zawartość Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii determinują niżej wymienione akty prawne:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii określająca działania związane z profilaktyką, leczeniem i rehabilitacją, ograniczaniem szkód zdrowotnych i społecznych oraz źródła finansowania.
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym określająca zadania z zakresu zdrowia publicznego (jednym z zadań z tego zakresu jest promocja zdrowia).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
- Rekomendacje Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określa kierunki polityki państwa wobec alkoholu. Reguluje ona w sposób kompleksowy zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Określa również źródła finansowania tych zadań. Dokument opisuje funkcjonowanie rynku napojów alkoholowych. Reguluje dziedzinę promocji i reklamy napojów alkoholowych, a także formułuje przepisy karne dotyczące obrotu alkoholem i reklamy alkoholu. Wprowadza regulacje dotyczące postępowania wobec osób nadużywających alkoholu i określa podstawy leczenia odwykowego. Podmiotami wyznaczonymi przez ustawodawcę do realizacji zadań w przedmiotowym zakresie są organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego. Zadania samorządów gminnych ujmowane są w formie gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które określają lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu.

ZADANIA W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Do zadań tych należy w szczególności:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Program zawiera także propozycje realizacji zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii, określone w Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Zadania te wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo- wychowawczej i zdrowotnej.

ZADANIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.

Przeciwdziałanie narkomanii zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Do zadań tych należy w szczególności:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Przy opracowywaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miedźno, wykorzystano wnioski i rekomendacje zawarte w Diagnozie problemów społecznych przeprowadzonej na terenie gminy w okresie od października do listopada 2025 roku. Uwzględniono również informacje o zasobach instytucjonalnych na terenie Gminy oraz dotychczasowe doświadczenia z realizacji działań z obszaru profilaktyki uzależnień.

Diagnoza sytuacji w Gminie Miedźno

Charakterystyka demograficzna i społeczna Gminy Miedźno

Położenie, dane administracyjne, dane demograficzne

Gmina Miedźno to gmina wiejska, położona w województwie śląskim, należąca do powiatu kłobuckiego. Zgodnie z danymi GUS na dzień 31 grudnia 2024 r. Gmina Miedźno liczyła 7 401 mieszkańców; z czego 51,07% stanowią kobiety (3 780), a 48,93% mężczyźni (3 621). W latach 2002-2024 liczba mieszkańców zmalała o 1,1%. Średni wiek mieszkańców wynosi 42,1 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa śląskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Wykres 1. Podział mieszkańców na płeć – statystyki GUS na koniec 2024 roku

Mieszkańcy Gminy Miedźno zawarli w 2024 roku 27 małżeństw, co odpowiada 3,65 małżeństwom na 1000 mieszkańców. W tym samym okresie odnotowano 1,3 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 25,20% mieszkańców Gminy Miedźno jest stanu wolnego, 60,30% żyje w małżeństwie, 4,80% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,50% to wdowy/wdowcy.

Przyrost naturalny

Gminę Miedźno cechuje ujemny przyrost naturalny wynoszący -22. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -2,97 na 1000 mieszkańców gminy. W 2024 roku urodziło się 52 dzieci, w tym 50,00% dziewczynek i 50,00% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,53 i jest porównywalny do średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Migracje ludności:

W 2024 roku zarejestrowano 57 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 61 wymeldowania, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla Gminy Miedźno

wynosi - 4. W tym samym roku 1 osoba zameldowała się z zagranicy oraz nie zarejestrowano żadnych wymeldowań za granicę co daje saldo migracji zagranicznych wynoszące 1.

Rynek pracy:

Dane statystyczne wskazują, że 59,10% mieszkańców Gminy Miedźno jest w wieku produkcyjnym, 18,60% w wieku przedprodukcyjnym, a 22,30% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Zgodnie z danymi GUS na koniec roku 2024, w Gminie Miedźno pracowało 3 075 mieszkańców. 45,14% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 54,86% mężczyźni.

Bezrobocie rejestrowane w gminie wynosiło w 2024 roku 5,2% (5,5% wśród kobiet i 5,0% wśród mężczyzn). Ogółem w gminie jako bezrobotnych zarejestrowanych było 230 osób, w tym 113 kobiet i 117 mężczyzn.

W 2024 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Miedźno wynosiło 6 955,13 PLN, co odpowiada 80.60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

19,1% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Miedźno pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 42,1% w przemyśle i budownictwie, a 16,6% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 0,7% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).¹

---

¹ <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica#>

Dostępność napojów alkoholowych na terenie Gminy Miedźno

Dostępność alkoholu w środowisku lokalnym jest jednym z istotnych czynników wpływających na poziom spożycia oraz ryzyko występowania szkód zdrowotnych i społecznych. Ograniczanie dostępności, zarówno fizycznej, jak i ekonomicznej, stanowi jeden z kluczowych elementów polityki przeciwdziałania alkoholizmowi na poziomie samorządowym. Gmina Miedźno realizuje te działania poprzez stosowanie narzędzi wynikających z obowiązujących przepisów prawa oraz poprzez ustalanie lokalnych zasad regulujących liczbę punktów sprzedaży.

Podstawy prawne kształtowania dostępności alkoholu

Zasady sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych określa Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Do najważniejszych rozwiązań prawnych wpływających na ograniczanie dostępności należą:

- obowiązek uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia **w miejscu i poza miejscem** sprzedaży,
- podział zezwoleń według zawartości alkoholu (do 4,5% i piwo; powyżej 4,5% do 18%; powyżej 18%),
- konieczność uchwalania przez radę gminy **limitów liczby zezwoleń** na sprzedaż napojów alkoholowych dla poszczególnych kategorii,
- ustalenie przez gminę zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania alkoholu, z uwzględnieniem konieczności ochrony miejsc szczególnie wrażliwych (m.in. szkół, placówek opiekuńczo-wychowawczych, obiektów sportowych).

Przepisy te stanowią podstawę do prowadzenia lokalnej polityki ograniczającej niekontrolowane zwiększanie liczby punktów sprzedaży oraz regulują działalność przedsiębiorców prowadzących obrót alkoholem na terenie gminy.

Ustalone limity mają na celu utrzymanie zrównoważonej liczby punktów sprzedaży alkoholu, zapobiegając ich nadmiernemu zagęszczeniu, szczególnie w obszarach zamieszkałych, rekreacyjnych oraz w pobliżu szkół i miejsc uczęszczanych przez dzieci i młodzież.

Regulacje lokalne obowiązujące na terenie Gminy Miedźno

Rada Gminy Miedźno uchwała, zgodnie z uprawnieniami wynikającymi z ustawy, szczegółowe rozwiązania zapobiegające nadmiernej dostępności alkoholu. W ramach tych regulacji gmina określa:

- limity zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w sklepach i punktach gastronomicznych,
- lokalizacje, w których sprzedaż alkoholu może być prowadzona,
- zasady usytuowania punktów sprzedaży w stosunku do obiektów wrażliwych,
- ewentualne dodatkowe ograniczenia, np. w zakresie sprzedaży nocnej (jeżeli obowiązują).

Limity zezwoleń na sprzedaż alkoholu

Gmina Miedźno, zgodnie z ustawowym obowiązkiem, określa maksymalną liczbę zezwoleń dla poszczególnych kategorii napojów alkoholowych. Limity te mają na celu:

- ograniczanie fizycznej dostępności napojów alkoholowych,
- utrzymanie kontroli nad liczbą punktów sprzedaży detalicznej i gastronomicznej,
- zapobieganie wzrostowi negatywnych zjawisk społecznych związanych z nadmierną konsumpcją alkoholu,
- ochronę porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców.

Maksymalna przyjęta liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży o zawartości: □ do 4,5% alkoholu oraz na piwo - w ilości 9,

- powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - w ilości 9, □ powyżej 18% alkoholu - w ilości 9.

Maksymalna przyjęta liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży o zawartości: □ do 4,5% alkoholu oraz na piwo – w ilości 25,

- powyżej 4,5% do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) - w ilości 25, □ powyżej 18% alkoholu – w ilości 25.

Obecnie wydanych jest 38 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży, w tym:

- na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo - w ilości 14,
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) - w ilości 12,
- powyżej 18% zawartości alkoholu – w ilości 12,

oraz 5 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży, w tym:

- na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – w ilości 3, a także 1 zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu.

Na terenie Gminy Miedzno funkcjonuje 17 placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych. Tak więc na jeden punkt sprzedaży alkoholu w całej gminie przypada około 435 osób (7 401 mieszkańców/ 17 punktów sprzedaży).

Wartość sprzedanego alkoholu w roku sprawozdawczym na terenie gminy wyglądała następująco:

- do 4,5 % oraz piwa - 3 243 049,20 zł
- od 4,5 % do 18 % (z wyjątkiem piwa) - 561 748,51 zł
- powyżej 18 % - 3 862 844,17 zł.²

---

² *Raport o stanie Gminy Miedzno za rok 2024*, dostęp online:

<https://www.bip.miedzno.akcessnet.net/upload/plik,20250530095143,raport2024.pdf>

Kontrola i nadzór nad przestrzeganiem zasad sprzedaży alkoholu

Na terenie Gminy Miedźno ważną rolę w nadzorze sprzedaży alkoholu odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która:

- kontroluje przestrzeganie zasad sprzedaży i podawania alkoholu,
- opiniuje wnioski o wydanie zezwoleń,
- prowadzi działania interwencyjne w przypadku naruszeń prawa oraz zgłoszeń mieszkańców.

Współpraca Komisji z Policją, Urzędem Gminy i innymi instytucjami umożliwia bieżące reagowanie na nieprawidłowości, w tym sprzedaż alkoholu nieletnim czy sprzedaż poza wyznaczonymi do tego godzinami i miejscami.

Odpowiednio zaplanowana i kontrolowana polityka dostępności alkoholu w gminie przyczynia się do:

- zmniejszania ryzyka sięgania po alkohol przez młodzież,
- ograniczania zachowań ryzykownych i agresywnych,
- poprawy bezpieczeństwa publicznego,
- wzmacniania działań profilaktycznych i wychowawczych realizowanych w szkołach i instytucjach.

Diagnoza zagrożeń społecznych związanych z uzależnieniami na terenie Gminy Miedźno

ZJAWISKO ALKOHOLIZMU W ŚRODOWISKU LOKALNYM Główne wyniki badania

- 37,00% ankietowanych stwierdziło, że problem alkoholizmu jest zauważalny na terenie Gminy Miedźno, a według 26,00% jest bardzo powszechny.
- Łącznie 65,00% ankietowanych mieszkańców zadeklarowało, że zna w swoim otoczeniu osoby nadużywające alkohol.
- 43,00% respondentów zadeklarowało abstynencję.

- 47,00% badanych mieszkańców przyznało, że pije alkohol tylko okazjonalnie, a 10,00% spożywa alkohol raz w miesiącu lub częściej. • Najczęściej spożywanym alkoholem jest piwo.
- 83,00% ankietowanych mieszkańców nie zna żadnych instytucji na terenie gminy, które pomagają osobom uzależnionym.

Wnioski i rekomendacje

Wyniki badania wskazują, że w opinii badanych mieszkańców z terenu Gminy Miedźno alkoholizm jest zauważalny w ich środowisku lokalnym. Wobec powyższego, zasadne jest podejmowanie działań w celu eliminowania potencjalnych zagrożeń związanych z nadużywaniem alkoholu na terenie gminy takich jak m.in.:

- Regularne kontrolowanie punktów sprzedaży alkoholu pod kątem przestrzegania przepisów, zwłaszcza dotyczących sprzedaży nieletnim.
- Dalsze prowadzenie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych z asertywnych technik odmowy sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym.
- Zwiększenie poziomu egzekwowania prawa w zakresie spożywania alkoholu w miejscach publicznych.
- Realizacja programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkołach dotyczących skutków używania substancji psychoaktywnych, zgodnych z Rekomendacjami Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom
- Realizacja programów profilaktycznych dla rodziców i aktywna współpraca z nimi w obszarze profilaktyki.
- Tworzenie programów pomocowych dla osób zagrożonych marginalizacją; w tym osób uzależnionych i współuzależnionych. Wsparcie dla rodzin dotkniętych problemem uzależnień (grupy wsparcia, poradnictwo).
- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach lokalnych udzielających pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym, na przykład poprzez plakaty i ulotki informacyjne.
- Promowanie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej poprzez organizację wydarzeń sportowych i kulturalnych, kampanie społeczne a także promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

- Współpraca z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problematyką uzależnień w celu realizacji wspólnych projektów i programów.
- Zapewnienie dostępu do programów edukacyjnych dla osób dorosłych, dotyczących problemów związanych z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, przeciwdziałających przemocy
- Regularna diagnoza sytuacji na terenie gminy, prowadzenie badań wśród mieszkańców w celu monitorowania skali problemu alkoholizmu oraz oceny skuteczności podejmowanych działań.

Zastosowanie powyższych działań profilaktycznych może przyczynić się do znaczącego zmniejszenia problemu alkoholizmu na terenie gminy oraz poprawy jakości życia jej mieszkańców.

ZJAWISKO NARKOMANII W ŚRODOWISKU LOKALNYM Głównie wyniki badania

- 39,00% badanych mieszkańców uważa, iż problem narkomanii jest zauważalny na terenie gminy, natomiast są to nieliczne przypadki.
- 20,00% ankietowanych przyznało, że zna osoby, które zażywają narkotyki.
- Zdecydowana większość badanych mieszkańców tj. 93,00% nie posiada wiedzy na temat tego, gdzie można nabyć narkotyki.
- 8,00% respondentów przyznało się do eksperymentowania z narkotykami. **Wnioski i rekomendacje**

Badania zrealizowane wśród mieszkańców pozwoliły stwierdzić, iż problem narkomanii w niewielkim stopniu dotyczy mieszkańców z terenu Gminy Miedźno. Aby uniknąć rozpowszechnienia się problemu, zasadne jest podejmowanie działań takich jak:

- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii.
- Realizowanie lokalnych kampanii społecznych na temat działania substancji psychoaktywnych.
- Rozpowszechnianie rzetelnych informacji na temat substancji odurzających i ich szkodliwości poprzez lokalną prasę, tablice informacyjne, media społecznościowe.
- Promowanie wśród społeczności lokalnej zdrowego stylu życia.

- Zapewnienie dostępu do materiałów edukacyjnych z zakresu profilaktyki narkotykowej.
- Współpraca lokalnych instytucji w zakresie podejmowania działań na rzecz ograniczania rozmiarów zjawiska narkomanii.
- Kreowanie pozytywnej atmosfery współpracy między uczniami, umożliwiającej im samodzielne podejmowanie decyzji, branie za nie odpowiedzialności.
- Prowadzenie działań edukacyjno- profilaktycznych oraz informacyjnych na temat nowych substancji psychoaktywnych, w tym e- narkotyków.

POSTAWY UCZNIÓW WOBEC SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH Główne wyniki badania

- Wśród badanych uczniów pojawiły się deklaracje potwierdzające kontakt z substancjami psychoaktywnymi.

Tabela 1. Kontakt z substancjami psychoaktywnymi

Kontakt z substancjami psychoaktywnymi	Uczniowie klas piątych i szóstych	Uczniowie klas siódmych i ósmych
Spożywanie alkoholu	12,50%	26,09%
Palenie papierosów	12,50%	7,25%
Zażywanie narkotyków	-	0%

- Wielu ankietowanych biorących udział w badaniu zadeklarowało, że zna osoby niepełnoletnie mające do czynienia z substancjami psychoaktywnymi. Szczególnie wysoki jest wskaźnik znajomości osób palących papierosy.

Tabela 2. Znajomość osób zażywających substancje psychoaktywne

Znajomości osób zażywających substancje psychoaktywne	Uczniowie klas piątych i szóstych	Uczniowie klas siódmych i ósmych
Spożywanie alkoholu	35,94%	69,57%
Palenie papierosów	64,06%	84,06%
Zażywanie narkotyków	17,19%	20,29%

- Badani uczniowie prezentują stosunkowo wysoki poziom wiedzy na temat konsekwencji zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych. Niemniej jednak istnieje grupa osób, która takiej wiedzy nie posiada.

Tabela 3. Znajomość konsekwencji zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych

Znajomość konsekwencji zdrowotnych	Uczniowie klas piątych i szóstych	Uczniowie klas siódmych i ósmych
Spożywania alkoholu	TAK- 78,12% NIE- 21,88%	TAK- 97,10% NIE- 2,90%
Palenia papierosów	TAK- 79,69% NIE- 20,31%	TAK- 94,20% NIE- 5,80%
Zażywania narkotyków/dopalaczy	-	TAK- 92,75% NIE- 7,25%

- 3,88% rodziców podejrzewa, że ich dziecko pali papierosy.
- 2,91% rodziców przyznało, że ich dziecku zdarzyło się upojenie alkoholowe.
- 69,23% nauczycieli przyznało, że są w szkole uczniowie, którzy mieli już kontakt z alkoholem.
- 82,69% nauczycieli przyznało, że są w szkole uczniowie, którzy palą papierosy
- 13,46% nauczycieli przyznało, że są w szkole uczniowie, którzy mieli już kontakt z narkotykami.

Wnioski i rekomendacje

Część badań dotycząca postaw uczniów z terenu Gminy Miedźno wobec różnego rodzaju substancji psychoaktywnych pozwoliła na ocenę poziomu zagrożeń z nimi związanych.

Reasumując, w zakresie profilaktyki szkolnej, zasadnym będzie podejmowanie następujących działań:

- Prowadzenie programów informacyjno- profilaktycznych podnoszących świadomość w zakresie zdrowotnych, psychologicznych i społecznych konsekwencji nadużywania alkoholu, palenia papierosów, czy używania narkotyków. Wysoki poziom wiedzy w tym zakresie jest bowiem niezbędny do podejmowania odpowiedzialnych i świadomych decyzji dotyczących stosowania tego typu substancji psychoaktywnych.
- Organizacja warsztatów profilaktycznych mających na celu uświadamianie uczniów na temat skutków używania substancji psychoaktywnych oraz odpowiedzialności za namawianie do tego innych.

- Wzmacnianie czynników chroniących wśród dzieci i młodzieży takich jak: wzmacnianie postawy asertywnej, wzmacnianie poczucia własnej wartości niezależnej od opinii rówieśników oraz wspieranie pasji i zainteresowań uczniów.
- Prowadzenie programów profilaktycznych kształtujących kompetencje osobowościowe młodych ludzi oraz ich zdolności interpersonalne niezbędne dla satysfakcjonującego funkcjonowania wśród rówieśników bez pomocy alkoholu, papierosów i narkotyków/dopalaczy.
- Realizowanie szkoleń i warsztatów dla uczniów z zakresu profilaktyki społecznej.
- Realizowanie programów profilaktycznych w szkołach obejmujących oprócz warsztatów dla młodzieży także zajęcia dla rodziców/prawnych opiekunów, jak również dla kadry pedagogicznej.
- Regularne spotkania i warsztaty edukacyjne dla rodziców oraz kadry pedagogicznej na temat rozpoznawania oznak uzależnień u dzieci oraz sposobów wsparcia.
- Współpraca z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ośrodkami zdrowia i innymi instytucjami w celu realizacji programów profilaktycznych.

UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE Główne wyniki badania

- W grupie uczniów młodszych 25,00% przyznało, że ma problem z nadmiernym korzystaniem z gier komputerowych. Ponadto 17,19% potwierdziło, że nadmiernie korzysta z telefonu komórkowego (fonoholizm) oraz Internetu (sieciolizm)
- W grupie uczniów starszych blisko połowa badanych potwierdza, że nadmiernie korzysta z telefonu oraz Internetu. Ponad 26,00% przyznało się natomiast do nadmiernego korzystania z gier komputerowych.
- W grupie badanych rodziców ponad 24,00% potwierdziło, że zaobserwowało u swojego dziecka problem z nałogowym korzystaniem z telefonu, a ponad 21,00% problem nadmiernego korzystania z gier komputerowych.
- Nauczyciele uczestniczący w badaniu również potwierdzili występowanie uzależnień behawioralnych wśród uczniów: fonoholizm (75,00%), nadmierne korzystanie z gier komputerowych (73,08%), sieciolizm (57,69%)
- Połowa ankietowanych nauczycieli na poziomie dobrym ocenia swoją wiedzę w zakresie uzależnień behawioralnych.

Wnioski i rekomendacje

Część badań dotycząca uzależnień behawioralnych wskazuje, iż jest to problem dotyczący uczniów szkół z terenu Gminy Miedźno.

W ramach działań profilaktycznych zaleca się:

- Realizację zajęć psychoedukacyjnych dla uczniów dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu i smartfonów, rozpoznawania objawów nadmiernego korzystania z technologii, wpływu gier i mediów cyfrowych na zdrowie, sen, relacje i naukę.
- Promowanie aktywności offline poprzez rozwijanie i wspieranie zajęć sportowych, kół zainteresowań, działań artystycznych i społecznych.
- Organizowanie „dni bez telefonu”, „tygodni offline”, konkursów i wyzwań promujących aktywność poza ekranem.
- Zwiększanie świadomości rodziców na temat uzależnień behawioralnych poprzez organizowanie warsztatów i spotkań informacyjnych dotyczących: objawów uzależnień, zasad higieny cyfrowej w domu, wpływu technologii na rozwój dziecka.
- Wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez zachęcanie ich do ustalania jasnych zasad korzystania z urządzeń cyfrowych, kontroli treści i czasu ekranowego.
- Szkolenia dla kadry pedagogicznej w zakresie rozpoznawania symptomów uzależnień behawioralnych, reagowania na problem nadmiernego korzystania z technologii, prowadzenia rozmów wspierających z uczniem i rodzicem.

Podsumowując, działania w obszarze profilaktyki powinny wspierać rozwój i doskonalenie lokalnego systemu przeciwdziałania uzależnieniom, dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń. System ten powinien w szczególności obejmować:

- zapobieganie uzależnieniom poprzez systematyczną realizację różnorodnych działań skierowanych do społeczności lokalnej,
- niwelowanie skutków problemów uzależnień poprzez zapewnienie bezpłatnej, interdyscyplinarnej pomocy specjalistycznej.

Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności interwencyjnej i profilaktycznej

Skuteczna realizacja działań z zakresu profilaktyki uzależnień na terenie Gminy Miedźno opiera się na ścisłej i systematycznej współpracy lokalnych zasobów instytucjonalnych. Centralną rolę w lokalnym systemie przeciwdziałania uzależnieniom pełni Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – prowadzi działania profilaktyczne, inicjuje interwencje w przypadkach nadużywania alkoholu i narkotyków, motywuje osoby uzależnione do podjęcia leczenia oraz współpracuje z instytucjami edukacyjnymi i społecznymi.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pełni funkcję inicjującą i koordynującą działania związane z profilaktyką oraz rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Współpracuje z GOPS i Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie kierowania osób z problemem uzależnienia do odpowiednich form pomocy, motywowania do podjęcia leczenia, a także podejmowania działań interwencyjnych i kontrolnych. GKRPA aktywnie uczestniczy również w planowaniu i realizacji lokalnych programów profilaktycznych.

Tabela 4. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 2022-2024

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		
Posiedzenia GKRPA (ogółem)	Rok 2022	6
	Rok 2023	4
	Rok 2024	4
Przeprowadzone rozmowy motywujące	Rok 2022	205
	Rok 2023	216
	Rok 2024	280
Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Rok 2022	0
	Rok 2023	0
	Rok 2024	0
Wnioski o leczenie odwykowe	Rok 2022	10
	Rok 2023	22
	Rok 2024	16

Zlecenia przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	Rok 2022	2
	Rok 2023	0
	Rok 2024	6
Wnioski do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	Rok 2022	0
	Rok 2023	0
	Rok 2024	6
Postanowienia w sprawie wydania opinii na sprzedaż napojów alkoholowych	Rok 2022	7
	Rok 2023	3
	Rok 2024	5
Szkolenia, w których uczestniczyli członkowie komisji	Rok 2022	1
	Rok 2023	1
	Rok 2024	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miedźnie

W ramach działalności w 2024 r. odbyły się 4 posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na których omawiano m.in.:

- wnioski o wydanie koncesji na alkohol,
- wnioski dot. zastosowania leczenia odwykowego,
- wnioski o dofinansowanie i sprawy finansowe komisji,
- bieżące sprawy nt. alkoholizmu, narkomanii czy też przemocy na terenie gminy Miedźno.

Komisja w roku 2024 zaopiniowała 5 wniosków o przyznanie koncesji (13) na sprzedaż napojów alkoholowych, związane one były z odnowieniem posiadanej koncesji, bądź dotyczyły nowego punktu sprzedaży napojów alkoholowych.

W roku 2024 wydano sześć decyzji związanych z wygaszeniem pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na wniosek przedsiębiorcy.

W roku 2024 do Komisji wpłynęło 16 wniosków o objęcie postępowaniem osoby nadużywającej alkohol:

- 9 wniosków wpłynęło z Komendy Powiatowej Policji w Kłobucku,
- 7 wniosków wpłynęło od osób spokrewnionych

W roku 2024 zgodnie z przeprowadzoną oceną przez członków oraz współpracujących psychologów, Gminna Komisja skierowała sześć zgłoszonych osób do Biegłego Sądowego oraz do Sądu Rejonowego w Częstochowie celem podjęcia dalszych czynności zmierzających do zastosowania leczenia odwykowego.

Z usług Gminnego Punktu Konsultacyjno-Interwencyjnego w 2024 roku skorzystało około 380 osób tj. ponad 630 spotkań i rozmów motywujących.

- Porady psychologiczne – 55 osób
- Porady prawne – 300 osób
- Porada w Punkcie Konsultacyjno-Interwencyjnym – 20 osób

Z osobami wezwanymi zostały przeprowadzone rozmowy interwencyjno-motywuujące do podjęcia leczenia. Członkowie Komisji oraz pracownicy Punktu Konsultacyjnego podczas rozmowy służyli szeroką informacją dotyczącą formy pomocy dla osoby nadużywającej. Również wśród osób wezwanyc, zostały rozdysponowane materiały informacyjne na temat szkodliwości nadmiernego spożywania alkoholu.³

Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień oraz Przemocy w Rodzinie w Gminie Miedźno, zakres działań i wykształcenie osób zatrudnionych

Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień oraz Przemocy w Rodzinie w Gminie Miedźno oferuje wszechstronną pomoc dla osób borykających się z problemami uzależnień oraz przemocy w rodzinie. Celem Punktu jest udzielanie wsparcia psychicznego, prawnego oraz terapeutycznego, a także przeciwdziałanie i leczenie uzależnień oraz pomoc ofiarom przemocy.

Zakres działania Punktu Konsultacyjnego:

Bezpłatna pomoc prawna – Punkt oferuje bezpłatne porady prawne dla osób, które doświadczyły przemocy domowej, są w trudnej sytuacji życiowej lub mają problemy

---

³ *Raport o stanie Gminy Miedźno za rok 2024*, dostęp online:

<https://www.bip.miedzno.akcessnet.net/upload/plik,20250530095143,raport2024.pdf>

związane z uzależnieniami. Udzielane są konsultacje prawne w zakresie ochrony przed przemocą, prawa cywilnego, rodzinnego oraz w kwestiach związanych z uzależnieniami.

Psychoterapeuta ds. uzależnień – Osoby uzależnione od substancji psychoaktywnych (np. alkoholu, narkotyków, leków) oraz zachowań (np. hazardu, Internetu) mogą skorzystać z pomocy psychoterapeuty, który prowadzi terapię uzależnień. Psychoterapeuta pomaga w rozpoznawaniu problemu, prowadzi sesje terapeutyczne, a także wspiera osoby uzależnione w procesie wychodzenia z nałogu.

Psycholog ds. uzależnień – Psycholog, który specjalizuje się w problemach uzależnień, pomaga w zrozumieniu przyczyn uzależnienia, analizuje emocje i myśli pacjenta związane z nałogiem. Psycholog wspiera osoby uzależnione w radzeniu sobie ze stresem, lękiem oraz innymi trudnymi emocjami, które mogą być związane z uzależnieniem.

Psycholog dziecięcy – Punkt zapewnia również wsparcie psychologiczne dla dzieci, które doświadczyły przemocy w rodzinie, są narażone na problemy emocjonalne lub mają trudności związane z rozwojem. Psycholog dziecięcy pracuje z najmłodszymi, pomagając im radzić sobie z emocjami i trudnymi przeżyciami, które mogą wynikać z trudnej sytuacji w rodzinie.

Pomoc świadczona w Punkcie Konsultacyjnym jest bezpłatna i skierowana do osób zamieszkałych na terenie Gminy Miedźno. Dzięki profesjonalnemu wsparciu, osoby potrzebujące pomocy mogą liczyć na pomoc w przezwyciężeniu trudności związanych z uzależnieniami, przemocą w rodzinie oraz w innych kryzysowych sytuacjach życiowych.

Tabela 5. Działalność Punktu Konsultacyjnego 2022-2024

Punkt Konsultacyjny		
Liczba rodzin korzystających z pomocy Punktu	Rok 2022	253
	Rok 2023	374

	Rok 2024	375
Rodziny z problemem alkoholowym	Rok 2022	53
	Rok 2023	74
	Rok 2024	75

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miedźnie

Analizując przedstawione powyżej dane można zauważyć, że na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba wzrosła liczba osób korzystających z pomocy Punktu Konsultacyjnego. Widoczny jest również wyraźny wzrost wskaźnika dotyczącego liczby rodzin korzystających z pomocy Punktu z powodu występującego problemu alkoholowego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje działania pomocowe i wspierające, obejmujące zarówno pomoc finansową, jak i pracę socjalną, poradnictwo oraz wsparcie dla rodzin dotkniętych problemem uzależnień. GOPS współdziała z GKRPA i ZI w zakresie diagnozowania sytuacji rodzinnej, prowadzenia procedur pomocowych oraz monitorowania efektów podejmowanych działań, co umożliwi kompleksowe i adekwatne reagowanie na potrzeby mieszkańców.

Tabela 6. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną	Rok	Liczba
rodziny korzystające z pomocy społecznej	rok 2022	0
	rok 2023	4
	rok 2024	3
liczba osób w rodzinach	rok 2022	0
	rok 2023	8
	rok 2024	9
rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień	rok 2022	0
	rok 2023	3
	rok 2024	1
rodziny korzystające ze pracy socjalnej z powodu przemocy domowej	rok 2022	13
	rok 2023	23
	rok 2024	19

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miedźnie

Jak pokazują powyższe statystyki, na przestrzeni trzech ostatnich lat wzrosła liczba rodzin, a tym samym liczba osób korzystających z pomocy oferowanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej. W roku 2023 odnotowano najwyższe wskaźniki dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy Ośrodka z powodu uzależnień oraz przemocy utrzymują się na zbliżonym poziomie.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny stanowi istotne ogniwo systemu przeciwdziałania przemocy domowej, która często współwystępuje z problemami uzależnień. Działania ZI, realizowane we współpracy z GKRPA i GOPS, koncentrują się na koordynowaniu pomocy dla rodzin doświadczających przemocy, uruchamianiu procedury „Niebieskie Karty” oraz integracji działań przedstawicieli różnych instytucji, w tym pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia i Policji.

Tabela 7. Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową

Liczba zdarzeń związanych z przemocą	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba osób doznających przemocy domowej (ogółem), w tym:	18	9	18
kobiety	17	7	8
mężczyźni	1	1	2
małoletni do 13 r. ż	0	3	8
Nieletni w przedziale 13-18 r. ż	0	0	0
Liczba osób stosujących przemoc domową (ogółem), w tym:	18	8	15
kobiety	1	1	4
mężczyźni	17	7	11
nieletni	0	0	0
Liczba osób stosujących przemoc domową pod wpływem alkoholu (ogółem), w tym:	16	5	5
kobiety	1	0	0
mężczyźni	15	5	5
nieletni	0	0	0
Liczba dzieci obecnych podczas interwencji	25	14	20

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miedźnie

Jak wynika z przedstawionych powyżej danych, na przestrzeni trzech ostatnich lat nieco zmalała liczba osób stosujących przemoc domową. Jednocześnie wskaźnik dotyczący osób doświadczających przemocy domowej w roku 2024 był najwyższy co może świadczyć o tym, że przypadki przemocy domowej dotyczą rodzin wielodzietnych lub gospodarstw wieloosobowych. W zdecydowanej większości zarejestrowanych przypadków osobami stosującymi przemoc byli mężczyźni, a osobami doświadczającymi przemocy kobiety. Liczba przypadków przemocy domowej związanych z nadużywaniem alkoholu, utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Stan bezpieczeństwa na terenie gminy

Bezpieczeństwo mieszkańców stanowi jeden z kluczowych obszarów funkcjonowania lokalnej wspólnoty oraz fundament prawidłowego rozwoju społecznego. Jego poziom wpływa nie tylko na jakość życia, ale także na poczucie stabilizacji, zaufanie społeczne i zdolność gminy do realizacji działań rozwojowych. W Gminie Miedźno, podobnie jak w wielu innych społecznościach lokalnych, kwestie bezpieczeństwa obejmują zarówno problemy związane z przestępczością i wykroczeniami, jak i zjawiska o charakterze społecznym, które mogą prowadzić do naruszenia ładu publicznego oraz destabilizacji życia rodzinnego. Szczególnej uwagi wymagają zjawiska przemocy - zwłaszcza przemocy domowej - oraz zachowania ryzykowne wynikające ze spożywania alkoholu. Problemy te pozostają istotnym wyzwaniem zarówno z perspektywy działań prewencyjnych, jak i interwencyjnych prowadzonych przez służby społeczne, oświatowe oraz mundurowe. Z kolei nadużywanie alkoholu stanowi czynnik potęgujący ryzyko agresji, konfliktów, wypadków oraz przestępstw, wpływając negatywnie na bezpieczeństwo publiczne i jakość życia lokalnej społeczności.

Tabela 8. Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu

Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu w roku:	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	17	24	16
Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej po spożyciu alkoholu	4	0	3
Zakłócanie porządku publicznego	28	18	22
Podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	0	0	0

Liczba wypadków pod wpływem alkoholu	1	1	0
Przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	1	0	2
Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	b/d	b/d	b/d
Osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Kłobucku

Współpraca pomiędzy GKRPA, GOPS i Zespołem Interdyscyplinarnym opiera się na wymianie informacji, wspólnym planowaniu działań oraz wzajemnym uzupełnianiu kompetencji, co pozwala na tworzenie spójnego lokalnego systemu profilaktyki i wsparcia. Zintegrowane działania tych instytucji przyczyniają się do zwiększenia skuteczności podejmowanych interwencji, poprawy dostępności pomocy oraz wzmacniania bezpieczeństwa i dobrostanu mieszkańców Gminy Miedźno.

Istotnym partnerem w realizacji działań profilaktycznych są placówki oświatowe, które prowadzą systematyczne działania wychowawcze, edukacyjne i profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży. Szkoły i przedszkola współpracują z GKRPA, GOPS oraz ZI w zakresie wczesnego rozpoznawania problemów, realizacji programów profilaktycznych oraz wspierania rodzin.

Ważną rolę odgrywa również Policja, która współdziała z instytucjami gminnymi w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, podejmowania interwencji, działań prewencyjnych oraz realizacji programów edukacyjnych dotyczących konsekwencji prawnych używania substancji psychoaktywnych.

Uzupełnieniem działań instytucjonalnych są organizacje pozarządowe, podmioty lecznicze, placówki wsparcia dziennego oraz inne lokalne inicjatywy społeczne, które realizują zadania z zakresu profilaktyki, terapii, rehabilitacji oraz wsparcia osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień.

Zintegrowana współpraca wszystkich podmiotów działających na terenie Gminy Miedźno umożliwia budowanie spójnego i skutecznego systemu profilaktyki uzależnień, opartego na wymianie informacji, wzajemnym uzupełnianiu kompetencji oraz wspólnej odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo lokalnej społeczności.

Cele i zadania Programu

CEL GŁÓWNY PROGRAMU:

Celem głównym Programu jest ograniczenie zjawisk związanych z nadużywaniem alkoholu i używaniem środków psychoaktywnych oraz zapobieganie negatywnym skutkom uzależnień, w tym również uzależnień behawioralnych poprzez skoordynowane działania profilaktyczne, edukacyjne i wspierające mieszkańców Gminy Miedźno.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym

1.1 Profilaktyka dzieci i młodzieży

ZADANIA/AKTYWNOŚCI W RAMACH CELU SZCZEGÓŁOWEGO NR 1.1:

- Realizacja programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży o zagrożeniach związanych z substancjami psychoaktywnymi, uzależnieniami behawioralnymi zgodnych z rekomendacjami KCPU (profilaktyka uniwersalna i selektywna).
- Prowadzenie warsztatów psychoedukacyjnych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych,
- Organizowanie zajęć rozwijających umiejętności psychospołeczne (radzenie sobie ze stresem, emocjami, presją rówieśniczą)
- Promowanie zdrowego stylu życia i wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, sprzyjających przeciwdziałaniu uzależnieniom (sport, kultura, wolontariat),
- Podejmowanie działań służących poprawie klimatu szkoły, zgodnych z rekomendacjami KCPU (<https://kcpu.gov.pl/rekomendacje-dla-gmin-na-2026r/>).

1.2 Edukacja publiczna w zakresie profilaktyki uzależnień

ZADANIA/AKTYWNOŚCI W RAMACH CELU SZCZEGÓŁOWEGO NR 1.2:

- Prowadzenie stałego interaktywnego systemu informacji o miejscach pomocy i ich ofercie (ulotki, plakaty, ogłoszenia, strony internetowe).
- Prowadzenie lokalnych działań edukacyjnych oraz kampanii o charakterze profilaktycznym w środowisku lokalnym (np. placówki oświatowe, ośrodki kultury).
- Upowszechnianie wiedzy dotyczącej uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie i dystrybuowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz prowadzenie kampanii społecznych (m.in. promowanie istniejących już stron internetowych dotyczących tej problematyki: np. <https://uzaleznieniabehawioralne.pl/>, <https://pierwszekroki.net/> i inne).

1.3 Wzmacnianie czynników chroniących oraz kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów

ZADANIA/AKTYWNOŚCI W RAMACH CELU SZCZEGÓŁOWEGO NR 1.3:

- Organizowanie warsztatów i spotkań edukacyjnych dla rodziców dotyczących profilaktyki uzależnień.
- Prowadzenie działań informacyjnych na temat roli rodziny w zapobieganiu uzależnieniom.
- Wspieranie umiejętności komunikacyjnych i wychowawczych rodziców.
- Dystrybucja materiałów edukacyjnych (broszury, poradniki, webinary).
- Angażowanie rodziców w działania profilaktyczne realizowane na terenie szkół i gminy.

1.4 Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom

ZADANIA/AKTYWNOŚCI W RAMACH CELU SZCZEGÓŁOWEGO NR 1.4:

- Podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez uczestnictwo w szkoleniach, webinarach.
- Organizowanie szkoleń dla nauczycieli, wychowawców, pedagogów i pracowników socjalnych.
- Wspieranie wdrażania standardów profilaktyki opartych na dowodach naukowych.
- Wymiana doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej terenie gminy.

WSKAŹNIKI REALIZACJI:

- Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych
- Liczba przeprowadzonych lekcji/ warsztatów/zajęć rocznie
- Liczba kampanii/spotkań edukacyjnych, liczba uczestników
- Liczba zorganizowanych wydarzeń sportowych/ kulturalnych/wolontariackich
- Liczba zajęć pozalekcyjnych i frekwencja uczestników
- Liczba materiałów informacyjno-edukacyjnych/ ilość placówek objętych dystrybucją, liczba zrealizowanych kampanii społecznych
- Liczba spotkań/warsztatów dla rodziców/liczba uczestników
- Liczba szkoleń/webinarów dla członków GKRPA/liczba uczestników
- Liczba szkoleń dla innych grup pracowników działających w obszarze profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom/ liczba uczestników

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE/ PARTNERZY:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, placówki oświatowe, świetlice, placówki kulturalne, lokalne organizacje pozarządowe.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową

2.1 Udzielanie pomocy dla rodzin z problemami wynikającymi z używania alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych

ZADANIA/AKTYWNOŚCI W RAMACH CELU SZCZEGÓŁOWEGO NR 2.1:

- Utrzymanie i rozwój działań realizowanych przez Punkt Konsultacyjny, poradnictwo i pomoc pierwszego kontaktu.
- Zapewnienie dostępu do konsultacji specjalistycznych (psycholog, terapeuta uzależnień).
- Podejmowanie działań wczesnej interwencji wobec osób pijących ryzykownie lub używających substancji psychoaktywnych.
- Współpraca z placówkami leczenia odwykowego – kierowanie osób potrzebujących na terapię, leczenie, rehabilitację.
- Motywowanie do podjęcia leczenia, monitorowanie procesu i zapewnienie opieki po leczeniu.
- Organizowanie grup wsparcia/ samopomocy/ spotkań wsparcia dla osób wychodzących z uzależnień.
- Praca terapeutyczna z rodzinami z problemem uzależnienia.
- Realizacja działań zwiększających kompetencje i wspierających rodziców dzieci z rodzin z problemem alkoholowym/ problemem używania innych substancji psychoaktywnych.
- Wspieranie działań socjalnych i integracyjnych dla rodzin – pomoc społeczna, integracja, wsparcie materialne lub organizacyjne.

2.2 Przeciwdziałanie przemocy domowej

ZADANIA/AKTYWNOŚCI W RAMACH CELU SZCZEGÓŁOWEGO NR 2.2:

- Upowszechnianie informacji na temat zjawiska przemocy domowej i możliwości jej przeciwdziałania w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.
- Podejmowanie działań na rzecz ochrony przed przemocą domową, w tym przemocą wobec dzieci (m.in. udział w ogólnopolskich kampaniach, akcje medialne itp.).
- Prowadzenie działań informacyjnych na temat przemocy domowej w lokalnych mediach (artykuły w lokalnej prasie i na stronach internetowych lokalnych instytucji oraz organizacji pozarządowych, audycje radiowe i telewizyjne).
- Opracowywanie i druk materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących problematyki przemocy domowej, a także możliwości uzyskania pomocy na terenie gminy oraz ich dystrybucja wśród mieszkańców gminy (ulotki, broszury, plakaty, informatory itp.)
- Realizacja programów profilaktyki przemocy domowej (szkolenia, warsztaty, treningi dla rodziców/opiekunów - rozwijanie umiejętności wychowawczych i rodzicielskich).
- Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości oferty pomocy dla osób doznających przemocy domowej (poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne dla rodzin, mediacje, interwencje w sytuacjach kryzysowych).

- Realizacja procedury interwencyjnej (np. „Niebieska Karta”) w przypadkach przemocy, współzależnienia, zaniedbań.
- Podejmowanie działań interwencyjnych, edukacyjnych i psychologiczno- terapeutycznych adresowanych do osób stosujących przemoc domową.
- Podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez uczestnictwo w szkoleniach, webinarach.

WSKAŹNIKI REALIZACJI:

- Liczba osób korzystających z Punktu Konsultacyjnego rocznie
- Liczba porad psychologicznych/ liczba porad psychoterapeutycznych
- Liczba wniosków skierowanych do Sądu
- Liczba skierowań do leczenia/terapii
- Liczba zorganizowanych grup wsparcia / spotkań
- Liczba rodzin/osób z problemem uzależnień objętych wsparciem
- Liczba zrealizowanych kampanii/akcji informacyjnych dotyczących przemocy
- Ilość materiałów informacyjnych (ulotek, broszur, plakatów)/ilość miejsc dystrybucji
- Liczba zrealizowanych programów profilaktyki przemocy
- Liczba wszczętych i zamkniętych procedur interwencyjnych „Niebieskie Karty”
- Liczba sprawców przemocy domowej, w stosunku do których podjęto działania interwencyjne
- Liczba osób/rodzin doświadczających przemocy, które zostały objęte wsparciem
- Liczba rodzin objętych wsparciem socjalnym lub integracyjnym
- Liczba rodzin objętych poradnictwem/ mediacjami rocznie
- Liczba szkoleń/webinarów dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego/ Liczba uczestników

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE/ PARTNERZY:

Punkt Konsultacyjny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Urząd Gminy, placówki oświatowe, świetlice, placówki kulturalne, lokalne organizacje pozarządowe, ośrodek zdrowia.

3. Ograniczanie negatywnych skutków społecznych i zdrowotnych związanych z używaniem alkoholu i narkotyków

3.1 Ograniczanie dostępności alkoholu

ZADANIA/AKTYWNOŚCI W RAMACH CELU SZCZEGÓŁOWEGO NR 3.1:

- Kontrole punktów sprzedaży alkoholu.
- Kontrola przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym.
- Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu, promowanie dobrych praktyk w zakresie przestrzegania prawa.
- Egzekwowanie zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych, gdzie jest to zabronione.
- Podejmowanie działań porządkowych i prewencyjnych podczas imprez masowych.

- Podejmowanie lokalnych uchwał porządkowych dotyczących ilości punktów sprzedaży napojów alkoholowych, ich rozmieszczenia, godzin sprzedaży alkoholu.
- Działania informacyjno- profilaktyczne skierowane do mieszkańców na temat obowiązujących przepisów dotyczących sprzedaży i spożywania alkoholu (zakup/druk/dystrybucja materiałów informacyjnych).

3.2 Działania skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych

ZADANIA/AKTYWNOŚCI W RAMACH CELU SZCZEGÓŁOWEGO NR 3.2:

- Realizowanie działań edukacyjnych/szkoleń dla sprzedawców i przedsiębiorców w zakresie odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu oraz obowiązujących przepisów.
- Organizacja lokalnych kampanii dotyczących ograniczania dostępności alkoholu dla nieletnich (m.in. działalność informacyjna, zakup lub druk materiałów dotyczących zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia).

3.3 Działania skierowane do kierowców/użytkowników ruchu drogowego

ZADANIA/AKTYWNOŚCI W RAMACH CELU SZCZEGÓŁOWEGO NR 3.3:

- Organizacja lokalnych kampanii edukacyjnych dotyczących ryzyka związanego z używaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych przez użytkowników ruchu drogowego bądź ruchu na wodzie.
- Zakup lub druk materiałów informacyjnych dotyczących ryzyka związanego z używaniem substancji psychoaktywnych dla osób, które prowadzą jakiegokolwiek pojazdy i poruszają się po szlakach komunikacyjnych.

3.4 Współpraca służb

ZADANIA/AKTYWNOŚCI W RAMACH CELU SZCZEGÓŁOWEGO NR 3.4:

- Współpraca GKRPA z Policją, Urzędem Gminy w zakresie kontroli przestrzegania prawa oraz podejmowania interwencji.
- Podejmowanie interwencji wobec naruszeń porządku publicznego związanych z alkoholem.
- Monitorowanie miejsc szczególnie zagrożonych problemami alkoholowymi.
- Działania edukacyjne dotyczące konsekwencji zdrowotnych i prawnych używania substancji psychoaktywnych.

WSKAŹNIKI REALIZACJI:

- Liczba kontroli punktów sprzedaży alkoholu
- Liczba szkoleń/ działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych/
Liczba punktów objętych działaniami
- Liczba materiałów edukacyjnych/ informacyjnych/ Liczba miejsc ich dystrybucji
- Liczba interwencji w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych
- Liczba interwencji wobec naruszeń porządku publicznego związanych z alkoholem
- Liczba zrealizowanych kampanii informacyjnych dotyczących ryzyka związanego z użytkowaniem środków psychoaktywnych przez uczestników ruchu drogowego
- Liczba podejmowanych działań edukacyjnych dotyczących konsekwencji zdrowotnych i prawnych używania substancji psychoaktywnych.

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE/ PARTNERZY:

Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, placówki oświatowe, świetlice, placówki kulturalne, lokalne organizacje pozarządowe.

Zdefiniowane powyżej cele szczegółowe oraz przypisane im zadania stanowią spójny i kompleksowy system działań ukierunkowanych na ograniczanie negatywnych skutków używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także na wzmacnianie czynników chroniących w społeczności lokalnej. Cele te są zgodne z aktualnymi rekomendacjami Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz odpowiadają na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców Gminy Miedźno.

Realizacja Programu koncentruje się w szczególności na:

- zwiększaniu dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej i wsparcia psychospołecznego dla osób z problemami uzależnień oraz członków ich rodzin,

- prowadzeniu działań profilaktycznych o potwierdzonej skuteczności, skierowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym działań wzmacniających kompetencje wychowawcze rodziców i opiekunów,
- ograniczaniu szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- przeciwdziałaniu przemocy domowej, w szczególności przemocy współwystępującej z problemem uzależnień,
- wspieraniu działalności instytucji, organizacji pozarządowych oraz służb zaangażowanych w realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- podejmowaniu działań kontrolnych i interwencyjnych służących przestrzeganiu przepisów prawa dotyczących dostępności alkoholu.

Zaplanowane zadania uwzględniają podejście interdyscyplinarne, współpracę międzyinstytucjonalną oraz zasadę ciągłości oddziaływań profilaktycznych i pomocowych. Ich realizacja przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców Gminy Miedźno, zwiększenia poziomu bezpieczeństwa społecznego oraz wzmacniania lokalnego systemu przeciwdziałania uzależnieniom i ich konsekwencjom.

Przewidywane efekty realizacji Programu

Przewidywane efekty realizacji działań w ramach Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Narkomanii w Gminie Miedźno na lata 2026–2029

➤ Efekty w obszarze profilaktyki i edukacji:

- Zwiększenie poziomu wiedzy mieszkańców na temat skutków picia alkoholu, używania narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.
- Zmniejszenie ryzykownych zachowań wśród dzieci i młodzieży poprzez wzrost dostępności działań edukacyjnych i alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
- Wzrost świadomości rodziców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów uzależnień i reagowania na zagrożenia.

➤ Efekty w obszarze pomocy i wsparcia:

- Zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej- wsparcia psychologicznego, terapii i poradnictwa.
  - Zwiększenie motywacji osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego lub uczestnictwa w grupach wsparcia.
  - Wzmocnienie systemu pomocy osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin, w tym rodzin z problemem przemocy.
  - Poprawa funkcjonowania rodzin poprzez zwiększenie skuteczności interwencji oraz poradnictwa.
- **Efekty społeczne i zdrowotne:**
- Zmniejszenie liczby sytuacji kryzysowych związanych z nadużywaniem alkoholu i narkotyków.
  - Ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z problemów alkoholowych i narkotykowych.
  - Poprawa poczucia bezpieczeństwa mieszkańców w przestrzeni publicznej.
  - Zmniejszenie skali zjawisk takich jak przemoc domowa, zaniedbania opiekuńcze czy konflikty rodzinne wynikające z uzależnień.
- **Efekty w obszarze ograniczania dostępności alkoholu:**
- Ograniczenie przypadków sprzedaży alkoholu nieletnim lub osobom nietrzeźwym.
  - Utrzymanie lub zmniejszenie liczby punktów sprzedaży alkoholu zgodnie z polityką rady gminy.
  - Poprawa przestrzegania prawa w punktach sprzedaży alkoholu dzięki systematycznym kontrolom.
  - Zwiększenie świadomości wśród sprzedawców i przedsiębiorców w zakresie odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

Realizatorzy zadań w ramach Programu

Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii wymaga współdziałania wielu instytucji, które w swoich działaniach realizują zadania z zakresu zapobiegania problemom społecznym

lub współuczestniczą w ich realizacji. Na terenie Gminy Miedźno rozwiązywaniem tych problemów zajmują się:

1. Urząd Gminy w Miedźnie,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miedźnie,
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedźnie,
4. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Miedźno,
5. Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień oraz Przemocy w Rodzinie w Gminie Miedźno,
6. Poradnia Medycyny Rodzinnej w Miedźnie,
7. Gminny Ośrodek Kultury w Miedźnie oraz Biblioteka Gminna,
8. Placówki oświatowe,
9. Kluby Sportowe.
10. Komenda Powiatowa Policji w Kłobucku,
11. Poradnia terapii uzależnień i współuzależnienia od alkoholu w Kłobucku,
12. Organizacje pozarządowe,
13. Sąd - kuratorzy sądowi.

Finansowanie Programu

Źródła finansowania:

- Główne źródło finansowania Programu stanowią środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).
- Budżet gminy- w przypadku potrzeb uzupełniających finansowanie działań edukacyjnych, interwencyjnych lub profilaktycznych.
- Granty, dotacje i środki zewnętrzne (np. z funduszy wojewódzkich, krajowych programów profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii, NGO).
- Wsparcie instytucji współrealizujących program (GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe) w formie zasobów osobowych i infrastrukturalnych.

Gospodarowanie środkami:

- Środki finansowe są wydatkowane zgodnie z uchwałą budżetową Rady Gminy oraz rocznym planem działań.
- Środki przeznaczone na realizację Programu są kontrolowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w porozumieniu z organem wykonawczym Gminy.

Monitorowanie realizacji Programu

Podstawowe zasady monitorowania:

- Monitorowanie realizacji programu odbywa się corocznie, obejmując ocenę stopnia realizacji poszczególnych celów, zadań oraz osiągniętych wskaźników.
- W ramach monitoringu uwzględnia się dane ilościowe (np. liczba uczestników programów, liczba interwencji, liczba kontroli punktów sprzedaży alkoholu) jak również dane jakościowe (np. efektywność działań profilaktycznych, opinie uczestników).
- Wyniki monitoringu są podstawą do modyfikacji programu w kolejnych latach, dostosowując działania do aktualnych potrzeb lokalnej społeczności. **Podmioty odpowiedzialne za monitoring:**

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- nadzorowanie realizacji Programu i raportowanie do Rady Gminy.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej- gromadzenie i analiza danych dotyczących wsparcia rodzin i osób uzależnionych.
- Punkt Konsultacyjny – raportowanie liczby osób korzystających z poradnictwa, terapii i interwencji.
- Zespół Interdyscyplinarny – monitorowanie przypadków przemocy i współzależnienia, analiza efektów działań interwencyjnych.

Sprawozdanie z realizacji programu będzie corocznie przedkładane Radzie Gminy i powinno obejmować:

- osiągnięcie celów i wskaźników,
- wykorzystanie środków finansowych,
- propozycje działań korekcyjnych i usprawniających.

Warunki realizacji Programu

1. Organizacja działań:

- Koordynację działań zapewnia Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z organem wykonawczym Gminy.
- Program realizowany jest przy współpracy wszystkich instytucji lokalnych zaangażowanych w przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii: GKRPA, GOPS, Punktu Konsultacyjnego, Zespołu Interdyscyplinarnego, placówek oświatowych, kulturalnych, Policji, ośrodka zdrowia oraz organizacji pozarządowych.

2. Zasady realizacji:

- Działania zaplanowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026- 2029 muszą być prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii.
- Działania powinny być dostosowane do diagnozy lokalnych potrzeb i zagrożeń.
- Zaplanowane działania mogą być aktualizowane w zależności od pojawiających się potrzeb i zmian przepisów prawnych. Zmiany, o których mowa, wprowadzane są na sesji Rady Gminy Miedźno.
- Dla skutecznej realizacji niezbędna jest współpraca międzyinstytucjonalna, wymiana informacji, wspólne planowanie działań oraz wspólne szkolenia.

3. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

Ustala się zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwanej dalej komisją) za udział w pracach komisji, tj.

1. **dla Przewodniczącego GKRPA** – stałe miesięczne wynagrodzenie w wysokości **18%** minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej,

2. **dla Sekretarza Komisji** – stałe miesięczne wynagrodzenie w wysokości **11%** minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej,
3. **dla pozostałych Członków Komisji** – za udział w posiedzeniu komisji wynagrodzenie w wysokości **7%** minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Podstawę wypłaty wynagrodzenia stanowi imienna lista obecności członków komisji biorących udział w posiedzeniu. Do podróży służbowych członków Komisji stosuje się przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalenia należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

Instytucje oraz osoby fizyczne współpracujące oraz wspierające prace Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie gminy Miedźno:

- Urząd Gminy Miedźno;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedźnie;
- Punkt Konsultacyjno-Interwencyjny przy GKRPA w Miedźnie;
- Zespół Interdyscyplinarny do Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Miedźno;
- Gminny Ośrodek Kultury w Miedźnie oraz Biblioteka Gminna;
- Placówki oświatowe;
- Kluby Sportowe;
- Komenda Powiatowa Policji w Kłobucku;
- Poradnia Zdrowia Psychicznego w Kłobucku;
- Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kłobucku;
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Kłobucku;
- Organizacje pozarządowe;
- Sąd - kuratorzy sądowi;

- Parafie;
- Prasa lokalna.

Spis wykresów i tabel

Wykres 1. Podział mieszkańców na płeć – statystyki GUS na koniec 2024 roku	7
Tabela 1. Kontakt z substancjami psychoaktywnymi	15
Tabela 2. Znajomość osób zażywających substancje psychoaktywne	15
Tabela 3. Znajomość konsekwencji zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych.....	16
Tabela 4. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 2022-2024....	19
Tabela 5. Działalność Punktu Konsultacyjnego 2022-2024.....	22
Tabela 6. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną	23
Tabela 7. Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową	24
Tabela 8. Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu.....	25

Źródła publikacji

1. <https://bdl.stat.gov.pl>
2. <https://kcpu.gov.pl>
3. <https://www.bip.miedzno.akcessnet.net>, *Raport o stanie Gminy Miedzno za rok 2024*

Uzasadnienie

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, do zadań własnych gminy należy podejmowanie działań związanych z profilaktyką uzależnień, ograniczaniem ich skutków oraz wspieraniem osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnień. Zadania te realizowane są poprzez uchwalany przez radę gminy program obejmujący działania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz innym uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na lata 2026–2029 został opracowany w oparciu o analizę lokalnych potrzeb społecznych, doświadczenia wynikające z realizacji dotychczasowych programów oraz aktualne uwarunkowania prawne i społeczne. Program uwzględnia potrzebę prowadzenia działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, a także zapewnienia wsparcia osobom uzależnionym i ich rodzinom.

W ramach Programu przewiduje się realizację działań mających na celu ograniczenie skali uzależnień oraz związanych z nimi problemów społecznych, zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej i rehabilitacyjnej, wspieranie działalności instytucji i organizacji działających w obszarze profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom, a także prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych dotyczących zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

Program stanowi kontynuację działań prowadzonych dotychczas przez Gminę i zapewnia ciągłość realizacji zadań własnych samorządu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom. Finansowanie działań realizowanych w ramach Programu odbywać się będzie ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na lata 2026–2029 jest zasadne.